LIBRIS | We know books

Emilia Poenaru Moldovan

În căutarea Atenei

roman

CASA CĂRȚII DE ȘTIINȚĂ
Cluj-Napoca, 2026

LIBRIS | We know books

1

Duzinașcu privi numai cu o jumătate de ochi dimineața posacă, filtrată prin jaluzelele întredeschise. Nu-i venea să se dea jos din pat, știa că are multe lucruri de făcut, nu știa exact ce, doar că sunt multe și oricum nu se mai putea odihni. Coborî din pat cu încetinitorul, încrucișîndu-și picioarele pe podea, din obișnuință, pentru că întotdeauna își lăsa papucii de casă inversați: dreptul în locul stîngului sau, mă rog, stîngul în locul dreptului. De copil și-i lăsa așa, acum nu se mai putea schimba nici dacă ar fi vrut. Surpriză, papucii de casă erau aliniați lîngă pat în poziția considerată corectă de majoritatea oamenilor și, în plus, nu era dormitorul lui, asta era clar. Ce dracu... era la hotel, începeau să i se limpezească amintirile. Un polițist l-a adus, l-a cazat, i-a comandat mîncare la cameră, ce mai, parcă era încă în State!

A venit din New York ieri, a aterizat la Cluj după trei escale lungi și un zbor infernal de obositor, l-a așteptat Feri, șoferul de la spital, l-a dus direct acasă, erau doar 50 de km, nu mai avea răbdare. A trecut cu vederea pînă și faptul că mașina nu era curată așa cum o întreținea el, avea chiar un iz de tutun, sigur măgarul fumase înăuntru cît a lipsit. Voia să ajungă acasă cît mai repede, îi părea bine că nevastă-sa nu-i acolo să-l întîmpine, era la Cluj, la unchiul ei, academicianul de 90 de ani pe care-l îngrijea și de la care urma să moștenească totul, adică o casă în centru, o vilă la Sinaia recuperată acum, după Revoluție, și toate manuscrisele și drepturile de autor.

Toată această avere au transformat-o pe nevastă-sa într-o persoană aproape acceptabilă, dar nu într-atît, încît să treacă cu mașina cu Feri pe la casa unchiului s-o vadă, s-o salute după trei luni de sejur la fiica lor din State.

LIBRIS We know books

Voia să ajungă cît mai repede acasă – își amintea în dimineața asta puțin confuză. Să-și vadă întîi curtea cu tufele de gutui japonez și liliacul, toate înflorite – așa era întotdeauna pe vremea asta –, să deschidă larg geamurile, apoi bufetul din lemn de mahon cu ferestre mici de cristal unde-și ținea o adevărată colecție de băuturi fine și trabucuri din cele mai scumpe și să se așeze în fotoliul *Louis Quatorze* – maică-sa era cea care vînase asemenea rarități, pe vremea cealaltă, cînd plecau evreii în Palestina și își vindeau mobila din casă –, să bea liniștit o „potîrniche", așa-i plăcea să spună whiskyului *Famous Grouse* și să fumeze o havană adevărată adusă din Cuba de soțul unei paciente, să asculte discurile cu *Un american la Paris* sau *Rhapsody in Blue* și să răsfoiască în liniște cărțile lui preferate despre Napoleon. Americanii nu știu să trăiască, asta-i clar, parcă la ei e comunism, n-ai voie să fii mai sus ca ceilalți, e un egalitarism care nu mi-a plăcut. Aici la noi e bine, oamenii mă știu că-s doctor, mă respectă, li se pare normal să fiu mai sus ca ei că doar am făcut atîta școală, iar cînd le nasc nevestele, bărbații noștri sunt cei mai respectuoși și darnici indivizi dintre toate neamurile.

Da, acum își aduce aminte clar că a deschis poarta cu înfrigurare, l-a lăsat pe Feri să bage mașina în garaj și l-a expediat imediat, făcîndu-se că nu-i vede figura alungită de dezamăgire. Îl chem mîine la un pahar de pălincă, dă-l în mă-sa. Acum vreau să intru singur în casă, să-mi pun o potîrniche cu sifon – am lăsat sifon cînd am plecat, ăla nu se strică –, să stau în fotoliul meu cu un trabuc între degete.

Dintr-o săritură fu în picioare, toate i-au revenit în minte, știa de ce e la hotel și nu în casa lui. Fotoliul *Louis Quatorze* a fost primul obiect din cameră asupra căruia i-a căzut privirea, nu era în poziția în care l-a lăsat. Catifeaua aurie pe care a adus-o din Germania tot pe vremea aialaltă, pentru schimbarea tapițeriei, se vedea pătată, măsuța, tot mobilă *stil*, dar nu atît de valoroasă ca fotoliul, era plină ochi cu sticle goale. Pentru o fracțiune de secundă se gîndi la nevastă-sa, dar nu, e imposibil, ea nu poate pleca de lîngă bătrîn și mă știe că-s în stare să fac moarte de om dacă îmi umblă prin lucruri, nu intră ea în sanctuarul meu decît dacă trebuie să șteargă praful.

Oh, *my God*[1], ce-i asta? Ușile cu ferestrele mici de cristal ale bufetului erau deschise și înăuntru nu mai era nici o sticlă de băutură, nici un trabuc, nici un pachet de țigări. Mai jos, sertarele unde își ținea vinilurile și casetele cu muzică înregistrată erau întredeschise și se vedea că cineva umblase, ascultase și nu mai pusese nimic la loc. A căzut ca lovit în fotoliu și n-a fost în stare să reacționeze în nici un fel. Telefonul... unde e telefonul?

Drumul pînă în hol, unde e telefonul, a fost drumul cel mai greu de străbătut din viața mea. Să scriu chiar așa? a întrebat polițistul, un tînăr de curînd ieșit din școala de poliție și pe care l-au trimis la fața locului, după apelul telefonic disperat, bîlbîit și de neînțeles al doctorului. Ar fi trebuit să scrie el o plîngere, dar nu eram în stare să-mi opresc tremurul mîinilor, așa că l-am rugat pe un puști pe care mi l-au trimis nesimțiții ăia mai mari în grade, pe care i-am ajutat de atîtea ori cu neveste, concedii medicale și avorturi cu care pînă mai ieri mi-am riscat libertatea. Și ei ce fac, cînd pățesc și eu un așa mare necaz, îmi trimit un puțoi care să mă întrebe pe mine ce să scrie. Cui i-ați lăsat cheia, silabisea tînărul polițist ca la școală și pe mine mă apucase burta ca întotdeauna cînd am mari emoții. Cum era să-l las și să merg la veceu? Nici nu puteam fi atent la ce mă întreba.

Doar nevasta lui avea cheia de la casă, Feri, șoferul de la spital, avea cheia de la poartă și garaj... și mai cum? Mai cum ce? Cum îl mai cheamă pe Feri? Asztalos. Dar nu are nici o legătură, v-am spus, nu are el cheia de la casă, de ce întrebați?

Politicos, polițistul îi explică doctorului că nu se vedeau urme de intrare prin efracție și, prin urmare, persoana care i-a băut toată colecția de băuturi fine și i-a fumat toate trabucurile și țigările, cel mai probabil un bărbat, a intrat cu cheia și s-a lăfăit în fotoliul lui, tînărul s-a ferit să repete după doctor *Louis Quatorze*, l-a și pătat, probabil nu cu intenție, a ascultat muzică și în general se vede că a fost neglijent cu toate lucrurile. De Napoleon nu s-a atins. Coniacul? m-a întrebat dobitocul ăla tînăr, nu dom'le, cărțile mele despre

[1] Dumnezeule (engleză).

LIBRIS We know books

Napoleon. Credeam că ați avut și coniac Napoleon, se scuză polițistul. Duzinașcu dădu din mîini a lehamite și se scuză că trebuie să meargă... știți, sînt de multe ore pe drum și nu am apucat. Sigur, sigur, mergeți liniștit, eu mă mai uit pe aici să văd dacă descopăr ceva.

Burta ca burta, aia se rezolva repede și trăgea apa, dar ce se făcea el cu cealaltă problemă a lui mai gravă și care începea să-l incomodeze și să-l facă așa nervos că nu mai rezista la prezența cuiva?

Pe fereastră a intrat, am descoperit că e forțată una dintre ferestre. Mi-am permis să dau telefon la secție și mi-au spus să vă însoțesc la hotel în seara asta, casa trebuie sigilată pentru echipa care va veni mîine. Băiatul ăsta vorbește ca din carte, gîndi doctorul Dan Duzinașcu, se vede că abia a terminat școala, încă nu e dedat la rele și la ciubucăreli, așa că renunță să se opună și-și făcu la repezeală un mic bagaj pentru o noapte, atît trebuie să stați la hotel, o noapte, dom' doctor, semnați vă rog aici, e declarația pe care am scris-o pentru dumneavoastră. Mi-ați spus că alte pagube nu sunt, bijuterii, alte valori... nu, nu, le-a luat nevastă-mea la Cluj cînd am plecat eu în State. Perfect, nu trebuie să mai scoateți mașina, vă duc eu. Cheia să nu uitați să mi-o lăsați, mîine va trimite șefu' o echipă să ia amprente și să... vă e rău? Sunteți palid și mergeți greu, pot să vă sprijin dacă vreți. Idiotul, ăsta sigur e o muiere deghizată în bărbat, ce, el nu știe că nu poți merge cînd o ai sculată și coaiele umflate? Asta era reacția lui la stres maxim. Deși era zgîrcit și ținea la lucrurile lui mai mult ca la oameni, acum nici nu-i păsa de toate sticlele alea goale sau de petele de pe fotoliu, nici măcar nu-l interesa cine ar fi putut să intre la el în casă pe fereastră. Singurul gînd era să ajungă repede la un telefon, pînă nu se face prea tîrziu și se culcă lumea și... chiar îi era rău de dorința sălbatică de amor. Amor le zicea iubitelor lui ocazionale că face cu ele, dragoste era prea romanțios, nu era pentru un ginecolog care vedea toată ziua... mă rog, cum mai puteți dom' doctor să fiți atras de femei după ce toată ziua sînteți cu ochii și cu mîinile în..., l-a întrebat Feri care era... trebuia să aibă un aliat, un șofer, un om devotat, sigur, devotat pe bani, dar oricum era de treabă, familist, avea patru copii. Pe Feri îl va suna să meargă în

căutare, sper să nu fi băut, dar acum polițiștii nu stau ei pe stradă să se uite după mașini.

Mă descurc, asta știu că i-am zis polițistului care părea și el obosit și se grăbea să plece după ce mi-a comandat mîncare de la room-service. L-am sunat imediat pe Feri care știa, a mai fost o dată martor la o criză a mea, pe vremea cealaltă, cînd m-a pîrît una că i-am făcut chiuretaj și au tăbărît pe mine acasă miliția și procuratura, am scăpat cu chiu, cu vai și o sumă frumușică în mărci, dar nu-mi păsa de nimic, voiam numai să i-o trag cuiva, că altfel simțeam că mor. Feri s-a speriat, atît de rău arătam, mi-a zis pe urmă că n-a crezut că există așa o boală, s-a dus și atunci să caute disperat pe una dintre cele pe care le știa că au trecut pe la mine, dar pe vremea aia se fereau și ele, mironosițele, erau toate măritate, neveste model acasă, nu voiau, doamne ferește, să apară în fața lumii altfel decît le știau soții lor. Așa că a trebuit să mă căciulesc la nevastă-mea care mi-a rîs batjocoritor în față, dar tot i s-a făcut milă de mine sau poate numai a fost precaută că dacă pățesc eu ceva, are și ea e suferit. Îmi puneam acum toată nădejdea în Feri pe care l-am luat de la masă, parcă văd ce l-a scuturat Rozi, pe el nu putea să-l suporte, dar în față era foarte politicoasă că știa ce bine trăiesc după dom' doctor, ea și plozii ei.

Nici dușul rece de la hotel nu l-a calmat. Pînă venea șoferul cu cineva, a coborît la bar să ia ceva de băut în cameră. N-a găsit decît gin, a luat toată sticla și un tonic. A băut două pahare pînă a țîrîit telefonul de la recepție și a fost anunțat că-l așteaptă cineva jos în hol. Ce treabă bună revoluția asta! A scăpat de frica de denunțuri pentru chiuretaje și putea merge la hotel oriunde cu oricine, nu-i mai interesa pe recepționeri cu cine mergi. Lăsați-o să vină la mine în cameră, am spus cu aplomb. Oricum nu mă puteam deplasa normal, problema mea era încă acută și, în plus, mai și băusem două pahare de gin tonic.

Nu e o doamnă, ci un domn, a hîrîit băiatul de la recepție în telefon.

LIBRIS | We know books

2

Domnișoara Atena, sunteți chemată jos. Cine e? Un domn, Liviu Sotiriu, zice că e unchiul dumneavoastră. Imediat cobor.

Venea în fiecare luni seara, după ședința de la Consiliu. Se destindea alături de mine, așa-mi spunea, îmi înșira toate necazurile lui de la serviciu și de acasă. Eu îi povesteam de cursuri, de colegi, mai ales de cei străini, o noutate absolută în viața mea. Despre Flaviu, niciodată. De abia trecusem prima dată Carpații la 18 ani să merg în București la facultate și deja mi se înfățișa o lume întreagă în toate culorile, la propriu. Aveam colegi din America Latină, Africa, Orientul Mijlociu, Grecia, Cipru, Iugoslavia, chiar și din Bulgaria, care nu arătau ca noi. Dacă am vorbi numai de haine, și acelea erau altfel, mult mai frumoase ca ale noastre sau cel puțin așa mi se părea atunci.

Și cum s-a prezentat acel Godfrey din Zair, mă întreba din cînd în cînd domnul Sotiriu, știind că mă amuzasem teribil de numele și explicația colegului. Simasiku Godfrey Simasiku se prezenta și eu îl întrebam de ce ai doi Simasiku în nume? Al doilea e numele tribului. Rîdeam cu poftă, nu față de el, firește, pentru că, în mintea mea, *trib* însemna doar ceea ce vedeam la Teleenciclopedie despre triburile din Africa, cu oameni goi, cu o cîrpă în jurul șoldurilor, cu inele și cercei în urechi, nas sau buze și cu femeile lor cu sîni goi alungiți de atîta alăptat. Or, colegul meu era impecabil îmbrăcat, cu maniere de lord englez, cum obișnuiam să-l flatez, simțindu-mă vinovată că rîd pe la spate despre imaginea pe care o aveam eu despre triburile din Africa.

A murit fratele meu, mi-a spus cînd am ajuns deja pe aleea unde ne plimbam în fiecare luni. Era întuneric și cam răcoare. Ești prima care află, am fost sunat exact înaintea ședinței de Consiliu și n-am

apucat să sun acasă. Nici nu știu dacă îi interesează, nu l-au văzut de mult, n-am putut să-l invit niciodată aici în București. Nici pe copiii lui. Glasul îi era sugrumat ca de plîns și un sentiment neplăcut a pus stăpînire pe mine pentru cîteva secunde. Domnul Sotiriu să plîngă? Unchiului atotputernic, care i-a promis lui tata că va avea grijă de mine cînd nu va mai fi el, să-i tremure brațul de care îl luasem, ca de fiecare dată cînd ne plimbam? Mi-a luat destul de mult timp să mă extrag din inconștiența mea tinerească – spun asta acum, cînd văd altfel lucrurile – și să îngaim ceva care suna a consolare. Îmi pare rău, Dumnezeu să-l ierte, să-l odihnească, ce mi se spusese și mie cu un an înainte, la moartea tatei. Eram puțin dezamăgită că moartea acestui frate necunoscut îmi lua din plăcerea plimbării. Că-mi plăcea să mă plimb cu el era evident, nu știu dacă și el știa asta, preocupat fiind doar de teama de a nu mă plictisi, el, un bătrîn, cum îmi zicea de multe ori, deși eu ripostam, nu din complezență, că pe vremea aceea nu știam să fiu ipocrită sau să mint cu zîmbetul pe buze, ci în mod foarte sincer pentru că era cu cîțiva ani mai tînăr ca tata. Îmi era frig, începusem să tremur și eu.

Știa de ce și-a adus aminte azi de el. S-a întors în oraș din Franța unde stătea aproape tot timpul anului și s-a întîlnit pe stradă cu Flaviu, prima ei iubire, mai bine zis, primul ei corespondent de scrisori de dragoste. A murit mama acum un an, mi-a spus în loc de salut, deși nu ne-am văzut de peste 20 de ani. Ne-am îmbrățișat frățește. La figura mea nedumerită, mi-a explicat. Ai lui nu voiseră să fie înmormîntați la București, și-au făcut mormînt lîngă bunicii și părinții tatălui. A văzut că nu îndrăzneam să întreb. Tata trăiește, e bine, sîntem în oraș pentru parastasul de un an. Aceeași statură firavă ca în adolescență, mustața lui aproape albă îl îmbătrînea, îmi venea să-i spun, dar ce treabă aveam eu. Abia cînd mi-a spus că domnul Liviu Sotiriu trăiește, am simțit năvălindu-mi sîngele în obraji.

Îmi pare rău pentru mama ta, nu am știut, am fost plecată mult timp, nu mi-a spus nimeni. Ești tot frumoasă, arăți bine, nu ai îmbătrînit deloc. Și cam asta a fost totul.

Își făcea acum o cină ușoară cum s-a obișnuit în Franța la fiică-sa și se pregătea să se uite apoi la serialul pe care-l urmărea de ceva timp, *Cazurile lui Miss Fischer* – un film polițist ușor cu acțiunea